

การศึกษาผลกระทบและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการส่งเสริมการลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้น
กรณีศึกษาสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล

THE STUDY OF IMPACTS AND FACTORS AFFECTED THE SUCCESS OF STARTUP
INVESTMENT : A CASE STUDY OF DIGITAL ECONOMY PROMOTION AGENCY

ธีรฤดี จันทิษฐ์¹
ชนะกัญจน์ ศรีรัตนบัลล์²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาระบบนิเวศน์ของวิสาหกิจเริ่มต้นที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนรวมถึงศึกษาผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อให้ทราบปัญหา อุปสรรคหรือผลกระทบที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการส่งเสริมการลงทุนเพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้นผ่านมาตรการต่าง ๆ จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจำนวน 11 บริษัท พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรูปแบบการส่งเสริมลงทุนแบบมีเงื่อนไข (ถือครองหุ้น) เพราะช่วยทำให้กิจการมีความน่าเชื่อถือ เมื่อได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว ส่งผลให้กิจการจ้างงาน มีจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้น ขยายกิจการได้รวดเร็ว ทำให้ผลประกอบการเติบโตขึ้น แต่ด้วยระบบราชการที่มีปัญหาและอุปสรรค ทั้งเรื่องกฎหมาย ภาษี หรือนโยบายของรัฐบาล ความยากในการเข้าถึงตลาดภาครัฐ ถือเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศน์ของวิสาหกิจเริ่มต้น ทำให้วิสาหกิจเริ่มต้นบางส่วนขาดสภาพคล่องและขาดประสิทธิภาพ หากสามารถลดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้ประกอบการให้เติบโตได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นอีกกลไกสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

คำสำคัญ: นโยบายการลงทุน วิสาหกิจเริ่มต้น เงินร่วมลงทุน

Abstract

The objective of this research is to study startup ecosystem and startup entrepreneurs who have received investment promotion from the Digital Economy Promotion Agency. This is to know the problems, obstacles or effects of the current mechanism that will be the guidelines in formulating new promotion measures or policies. From in-depth interviews with 11 entrepreneurs that received investment promotion, it was found that most agree with the conditions of the investment (Shareholder) because it raises the credibility of their businesses. Receiving investment promotion results in employment, increase in customers and rapid business expansion as well as profit growth. However, with a problematic and restrictive bureaucratic system, such as law, tax, or government policies, including difficulty in accessing the public procurement market, it causes some enterprises to have inadequate liquidity and managerial effectiveness. If certain problems and obstacles could be lessened, it would be crucial to accelerate startups' growth.

Keywords: Investment policy, Startup, Venture Capital

¹ นักศึกษาวិทยาศาสตร์มหาบัณฑิต หลักสูตรการจัดการนวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

² ดร./อาจารย์ประจำ หลักสูตรการจัดการนวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

บทนำ

จากนโยบายประเทศไทย 4.0 หรือการพัฒนาประเทศสู่การเป็นประเทศเศรษฐกิจใหม่ โดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” [1] มุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญสามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงโอกาสทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะวิสาหกิจเริ่มต้น หรือสตาร์ทอัพ ซึ่งเป็นการประกอบธุรกิจรูปแบบใหม่ ที่มีเริ่มต้นด้วยคนไม่กี่คน มุ่งหวังในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย สามารถเริ่มต้นได้ง่าย ทำซ้ำได้ รองรับการขายตัว ใช้เงินตั้งต้นจำนวนน้อย [2] มีความคิดที่ต้องการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ผสมผสานกับเทคโนโลยี มาใช้ในการสร้างสินค้าหรือบริการ ที่เน้นการเติบโตอย่างรวดเร็ว

การสร้างวิสาหกิจเริ่มต้น ส่วนใหญ่แล้วจะเริ่มต้นด้วยเงินตนเองหรือเงินของครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิด บางกิจการเมื่อเติบโตขึ้นสามารถระดมทุนจากนักลงทุนได้ ส่วนหนึ่งอาศัยระบบนิเวศหรือสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจ อาทิ ศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ โครงการเร่งการเติบโต กลุ่มผู้ลงทุนรายย่อยและรายสถาบัน และกลุ่มหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง แม้ว่า วิสาหกิจเริ่มต้นส่วนใหญ่ทั่วโลก ประสบความสำเร็จสูงถึงร้อยละ 90 [3] แต่นักลงทุนหรือบริษัทร่วมลงทุนยังคงให้ความสนใจและร่วมลงทุนด้วยเงินจำนวนมาก เพราะเป็นกิจการที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคจำนวนมาก ด้วยเวลาอันสั้น และต้นทุนที่ต่ำมาก เมื่อเทียบกับการประกอบธุรกิจแบบเดิม ที่สำคัญทัศนคติของผู้ประกอบการจะบ่งบอกทิศทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในอนาคต [4] ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่นักลงทุนพิจารณาก่อนการลงทุน ผลสำรวจระบบนิเวศวิสาหกิจเริ่มต้นประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2561 [5] โดยสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ร่วมกับ สมาคมการค้าเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการเทคโนโลยีรายใหม่ พบว่า วิสาหกิจเริ่มต้น ร้อยละ 56.48 เคยเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการส่งเสริมของภาครัฐ ส่วนวิสาหกิจเริ่มต้นได้รับเงินลงทุนจากโครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการหรือนักลงทุนรายย่อย คิดเป็นร้อยละ 45.58 และที่สำคัญวิสาหกิจเริ่มต้นร้อยละ 40 สามารถสร้างรายได้หลังจากก่อตั้งธุรกิจ 6 เดือน

วิสาหกิจเริ่มต้น จะมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต จะช่วยเพิ่มศักยภาพให้กับประเทศในการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลาง นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้นจากหน่วยงานรัฐ ถือเป็นอีกแหล่งเงินทุนสำคัญ ซึ่งมีหน่วยงานรัฐ อาทิ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กองทุนพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ซึ่งมีหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบาย ส่งเสริมและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ต่อวิสาหกิจเริ่มต้น รวมถึงช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้น ตามตารางที่ 1 นโยบายและมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ จะเป็นปัจจัยสำคัญของวิสาหกิจเริ่มต้นที่ช่วยให้สามารถเติบโตในอนาคตสอดคล้องกับนโยบายการสนับสนุนและพัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้นของประเทศ สิงคโปร์ แต่การส่งเสริมการลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐทั่วโลก พบว่า วิสาหกิจเริ่มต้นที่มีหน่วยงานรัฐร่วมลงทุนมักประสบปัญหาล้มเหลวมากกว่าการลงทุนของเอกชน เกิดจากกระบวนการพิจารณาการลงทุนที่ไม่โปร่งใสและเลือกปฏิบัติ จึงได้ทำการรวบรวมข้อมูลหลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในการลงทุนจากงานวิจัยต่าง ๆ [6]

ดังนั้นผู้วิจัย จึงให้ความสนใจในการศึกษาระบบนิเวศน์ รูปแบบการส่งเสริมการลงทุน รวมถึงผลกระทบและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้น รวมถึงทราบปัญหา หรืออุปสรรคที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้นผ่านมาตรการหรือนโยบายต่าง ๆ อันจะส่งผลให้วิสาหกิจเริ่มต้นสามารถเติบโตและประสบความสำเร็จในอนาคตท่ามกลางบริบทใหม่ทางเศรษฐกิจได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระบบนิเวศน์ของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยที่ช่วยในการส่งเสริมการลงทุน
2. เพื่อศึกษารูปแบบการลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐที่ช่วยส่งเสริมการเติบโตให้กับผู้ประกอบการ
3. เพื่อศึกษาผลกระทบและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการส่งเสริมการลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้น

วิธีดำเนินงาน

จากการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและการทบทวนวรรณกรรม โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้สามารถได้เข้าถึงและเข้าใจในคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ พร้อมสรุปผลกระทบและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการส่งเสริมการลงทุน เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้น

1. ประชากรและกลุ่มกรณีศึกษา

ผู้วิจัย เลือกกลุ่มกรณีศึกษาของผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของกิจการแต่ละประเภทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยผู้วิจัยจะพิจารณาจากระยะเวลาของการดำเนินกิจการ และได้รับการส่งเสริมการลงทุนก่อน ปี พ.ศ. 2564 อย่างไรก็ตาม บางกิจการปฏิเสธในการสัมภาษณ์ รวมถึงบางกิจการขอยกเลิกหรือปฏิเสธการรับการส่งเสริมการลงทุน ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยรายชื่อผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นที่ตอบรับการสัมภาษณ์เชิงลึก มีรายละเอียด ตารางที่ 2

ประเภทเริ่มต้น (S2) จำนวน 5 กิจการ จาก 60 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 9 ของทั้งหมด

ประเภทการเติบโต (S3) จำนวน 6 กิจการ จาก 80 กิจการ คิดเป็นร้อยละ 8 ของทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้การศึกษา

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล แบบกึ่งโครงสร้าง โดยศึกษาข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถเข้าใจบริบทของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละกิจการ ซึ่งจะเป็ข้อมูลเบื้องต้นที่ช่วยประกอบการสัมภาษณ์แต่ยังอยู่ในประเด็นที่การศึกษา เพื่อนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาทำสรุปผล และข้อเสนอแนะต่อไป โดยการสร้างคำถามมีดังนี้

- 2.1. ศึกษาเอกสารจากหนังสือ ตำรา บทความ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและการทบทวนวรรณกรรม รวมถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการสร้างคำถามสัมภาษณ์ที่ต้องการจะศึกษา
- 2.2. เมื่อสร้างคำถามสำหรับสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยจะให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเนื้อหาที่ต้องการศึกษา จากนั้นผู้วิจัยจะนำมาปรับปรุง และแก้ไขคำถามสำหรับภาชนตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้เหมาะสม

โดยผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดงานวิจัย เป็นประเด็นคำถามหลัก (Major Themes) ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้คำถามปลายเปิด เพื่อต้องการให้ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ดังนี้

- 1) ความเป็นของกิจการ ลักษณะของกิจการ แหล่งเงินทุน เพื่อต้องการทราบข้อมูลเบื้องต้นของกิจการ
- 2) ผลกระทบของกิจการต่อการส่งเสริมการลงทุนของหน่วยงานรัฐ เพื่อต้องการทราบทัศนคติและการส่งเสริมการลงทุนของหน่วยงานรัฐ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น
- 3) มุมมองด้านการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น
- 4) มุมมองด้านการลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ
- 5) มุมมองด้านนโยบายการสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ
- 6) มุมมองด้านการพัฒนาระบบนิเวศของวิสาหกิจเริ่มต้นของประเทศ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากการพิจารณาเพื่อเลือกกลุ่มกรณีศึกษาในการขอสัมภาษณ์เชิงลึก โดยทำจดหมายขออนุญาตสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มกรณีศึกษาที่ได้เลือกไว้แล้ว โดยมีวิธีการรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ดังนี้

- 3.1. การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้หาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อพิจารณาและดำเนินการนัดหมายสัมภาษณ์วันเวลาและช่องทางการสัมภาษณ์ล่วงหน้า ระหว่างสัมภาษณ์ผู้วิจัยขออนุญาตจดบันทึก

หรือจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และจะไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้าของข้อมูลนั้นไม่สามารถระบุตัวบุคคล ทั้งนี้ไม่กระทบต่อการศึกษาวิจัยนี้

3.2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล เช่น บทความ วารสาร ข้อมูลเปิดของรัฐ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการร่วมลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้น

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาผลกระทบและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการส่งเสริมการลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้นกรณีศึกษาสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาแยกประเด็นย่อย (Sub Themes) เพื่อทราบประเด็นความแตกต่างหรือประเด็นที่คล้ายกัน และทำการวิเคราะห์เนื้อหา พร้อมสรุปผลและข้อเสนอแนะ

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะต้องทำการตรวจสอบความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วย เทคนิคสามเสา (Triangulation Technique) [7] โดยผู้วิจัยตรวจสอบสามเสาด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูล (Method Triangulation) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษา ข้อมูลกิจการ การให้บริการ ข่าวสาร การสัมภาษณ์ และสื่อที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละประเด็นด้วยการบรรยายด้านข้อมูล (Data Triangulation) เช่น เวลา สถานที่ และบุคคล เพื่อความแม่นยำข้อมูล

ผลการวิจัย

จากการวิจัย ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประเภทเริ่มต้น (S2) และประเภทเติบโต (S3) จำนวน 11 ราย ทำให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเริ่มต้นธุรกิจ

ผู้วิจัย พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะใช้เงินทุนของตนเอง หรือบุคคลใกล้ชิด มาเป็นเงินทุนตั้งต้น เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบในช่วงเริ่มต้น (Prototype) จะช่วยในการทดสอบตลาดว่า ปัญหาที่พบมีอยู่จริงและลูกค้าต้องการแก้ปัญหา (Problem Solution Fit) เมื่อทดสอบกับตลาดแล้วนำมาปรับปรุงให้ตอบโจทย์ลูกค้า (Product Market Fit) ก่อนเข้าสู่ตลาด จะต้องหารูปแบบธุรกิจ การหารายได้ รวมถึงการเติบโตในอนาคต (Business Market Fit) จะช่วยให้สามารถเข้าสู่ตลาดได้รวดเร็ว ถือเป็นข้อดีของวิสาหกิจเริ่มต้นที่จะใช้เงินทุนต่ำ ลดความเสี่ยงจากการกู้เงิน เพื่อนำผลิตภัณฑ์ต้นแบบออกมามทดสอบความต้องการของลูกค้า และยังสามารถนำเสนอให้กับนักลงทุนรายย่อยหรือบริษัทร่วมลงทุนที่สนใจร่วมลงทุนด้วย

2. ขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากหน่วยงานรัฐ

ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นทั้งสองประเภทนั้น เห็นด้วยกับรูปแบบการส่งเสริมการลงทุนแบบมีเงื่อนไข (เงื่อนไข) ของหน่วยงานรัฐ แม้ว่า จะมีปัญหาและอุปสรรคบางประการก็ตาม รวมถึงข้อจำกัดของการขอรับการส่งเสริมการลงทุนของหน่วยงานรัฐ ที่ผู้ประกอบการจะต้องนำเงินทุนที่จะได้รับมาใช้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามข้อเสนอโครงการ โดยส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการเพิ่มเติม มีบางส่วนนำไปพัฒนาด้านการขยายตลาด เป็นต้น ด้วยข้อจำกัดเหล่านี้ ทำให้ผู้ประกอบการจะไม่สามารถปรับเปลี่ยนรายละเอียดให้เป็นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้ทันหวังที่ประกอบกับผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นต้องการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับกิจการ รวมถึงโอกาสการขยายและเข้าถึงกลุ่มตลาดใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น เช่น ตลาดภาครัฐ หรือตลาดต่างประเทศ เป็นต้น

3. ปัญหาและอุปสรรค

ระหว่างการได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้น ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นพบปัญหาและอุปสรรคที่มีลักษณะคล้ายๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นจำนวนเอกสารมหาศาล ความล่าช้าในการกระบวนการตรวจสอบเอกสาร และกฎระเบียบของภาครัฐ ซึ่ง

ผู้ประกอบการบางท่านบอกว่า “ยังพอรับได้นะเพราะเป็นปกติของระบบราชการไทย” แต่ถ้าหน่วยงานรัฐมีการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบเอกสาร โดยเชื่อมต่อข้อมูลกับกรมสรรพากร กระบวนการจ่ายเงินที่กิจการจะต้องเปิดบัญชีเฉพาะโครงการเพื่อใช้รับจ่ายเงิน และมีการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการใช้เอกสารจริง ซึ่งผู้ประกอบการมองว่า หากแก้ปัญหาเหล่านี้ จะช่วยลดต้นทุนให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นได้อย่างมาก

4. ด้านการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น

ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นมีแนวทางการพัฒนาตนเองที่หลากหลายและส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ขาดประสบการณ์ และขาดทักษะที่จำเป็นในการบริหารธุรกิจ โดยเฉพาะการลงทุน และการสื่อสาร ทำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น เลือกที่จะเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ หรือจากประสบการณ์จริง หรือการเรียนรู้จากอื่น ที่ต้องพร้อมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นอีกหนึ่งเหตุผลที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มักเลือกระดมทุนจากโครงการเร่งการเติบโตของกิจการเพื่อการขยายตลาด (Accelerate Program) เนื่องจากผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นได้ประโยชน์จากการลงทุนทั้งในเรื่องของคำแนะนำ ความรู้ และกลยุทธ์ทางธุรกิจ เป็นต้น ดังนั้น ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น จึงอยากให้มีการจัดกิจกรรมในลักษณะการบอกเล่าแบ่งปันประสบการณ์ในอดีต รวมถึงจัดอบรมให้ความรู้เฉพาะด้าน เช่น ลงโฆษณาออนไลน์ การวางแผนการตลาด เป็นต้น

5. ด้านการส่งเสริมลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ

ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นในระยะแรก จะประสบปัญหาในการหาแหล่งเงินทุน ดังนั้นหน่วยงานรัฐจึงมีมาตรการและแนวทางในการสนับสนุนเงินทุนและช่วยเหลือบริษัทขนาดเล็กที่มีศักยภาพสูง โดยเฉพาะโครงการของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลที่สนับสนุนเงินทุน แลกกับการเข้าถือครองหุ้นในกิจการหรือเปิดโอกาสในกิจการสามารถคืนเงินทุนพร้อมดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นต้องการให้หน่วยงานรัฐเข้าใจ และรู้ประเด็นปัญหาของรูปแบบการให้เงินลงทุนหรือเงินอุดหนุนแบบมีเงื่อนไข (ถือครองหุ้น) หากเป็นบริษัทร่วมลงทุนหรือนักลงทุนจะนำเงินลงทุนหรือเงินอุดหนุนหรือเงินกู้ก็ตามแต่จะเรียก ก่อนทำการเพิ่มทุนกิจการ แต่กลับกันหน่วยงานรัฐให้เงินลงทุนเป็นเหมือนเงินทุนสนับสนุนแบบให้เปล่า คือ ผู้ประกอบการจะต้องนำเอกสารมาเพื่อเบิกจ่าย จะต้องดำเนินการตามโครงการที่ขอรับการส่งเสริมไว้เท่านั้น

6. ด้านนโยบายการสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ

ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น อยากให้รัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย กฎระเบียบ ที่ล่าช้า เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มาตรการการส่งเสริมการลงทุน มาตรการด้านภาษี การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพสูง การเข้าถึงตลาดภาครัฐ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ มากกว่าการสร้างการรับรู้ทางสื่อประชาสัมพันธ์

7. ด้านระบบนิเวศของวิสาหกิจเริ่มต้น

ระบบนิเวศของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทย อาจจะต้องแบ่งเป็นหน่วยงานรัฐและภาคเอกชน ซึ่งของภาคเอกชนถือว่าทำได้ดี ครบถ้วน และมีศักยภาพสูงสามารถทัดเทียมนานาประเทศได้ ไม่ว่าจะเป็นโครงการบ่มเพาะผู้ประกอบการของค่ายมือถือ หรือกิจการขนาดใหญ่ หรือชุมชนผู้ประกอบการ หรือสมาคมฯ หรือสถานที่ทำงาน (Co-working space) แต่สำหรับหน่วยงานรัฐยังขาดระบบนิเวศที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้น แม้ว่า ผู้ประกอบการพยายามร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างให้เกิดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อระบบนิเวศที่จะช่วยส่งเสริมศักยภาพของธุรกิจให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น หากระบบนิเวศวิสาหกิจเริ่มต้นดี เป็นเป็นการส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรคนวัตกรรมใหม่ๆ มีการพัฒนาทรัพยากรบุคคลมากยิ่งขึ้น รวมถึงการพัฒนาและสนับสนุนให้นักศึกษามีความเป็นผู้ประกอบการมากกว่าการเป็นลูกจ้างที่ดี

สรุปผล

จากผลการวิจัย ที่ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประเภทเริ่มต้น (S2) และประเภทเติบโต (S3) จำนวน 11 ราย ทำให้ผู้วิจัย พบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเงินลงทุนจะจากนักลงทุนรายย่อยหรือบริษัทร่วมลงทุน หรือจากหน่วยงานรัฐรูปแบบต่าง ๆ แม้ว่า

ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นส่วนใหญ่จะใช้เงินทุนส่วนตัวในการเริ่มต้นกิจการก็ตาม แต่เงินลงทุนจากแหล่งอื่นจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพการเติบโตของธุรกิจต่อไปได้ หากได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล จะส่งให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นมีความความน่าเชื่อถือขึ้นจากการลงทุนของหน่วยงานรัฐ ซึ่งผู้ประกอบการ ประเภทเริ่มต้น (S2) ถือช่วงเริ่มแรกของการก่อสร้างธุรกิจ การได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะช่วยทำให้กิจการสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เพื่อเป็นเครื่องมือเชิงกลยุทธ์ที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน หรือประเมินตลาด ทำให้ผู้ประกอบการใช้ทรัพยากรน้อย ลดระยะเวลาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมถึงสามารถรับฟังความคิดเห็นของลูกค้าเพื่อนำมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ต่อไป สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นประเภทเติบโต (S3) มักจะนำเงินลงทุนที่ได้รับมาใช้ในการขยายกิจการให้เติบโตในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายใหม่หรือกลุ่มลูกค้าต่างประเทศ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เป็นต้น

ผู้วิจัยยังพบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นเมื่อได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว สามารถสร้างอัตราการเติบโตของกิจการ (ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง) สูงขึ้น กิจการเกิดจากการงานเพิ่มขึ้น เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมต่อผู้บริโภคให้ยอมรับและนำไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มมากขึ้น แต่อีกด้านหนึ่งผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เผชิญกับปัญหาและอุปสรรคระหว่างการขอรับการส่งเสริมการลงทุนหลายประเด็น เช่น เอกสารซับซ้อน ความล่าช้าในการเบิกจ่ายเงิน ไม่ยืดหยุ่นในการใช้เงิน เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาจากระบบราชการที่ไม่สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้ หากหน่วยงานรัฐสามารถปรับตัวและสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ จะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้นให้สามารถเติบโตในอนาคตได้

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้นำปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นดังกล่าวที่พบมาเพื่อหาแนวทางในการจัดทำข้อเสนอในการสนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนของหน่วยงานรัฐในวิสาหกิจเริ่มต้น โดยแบ่งเป็นดังนี้

1. ด้านการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น

การพัฒนาศักยภาพและทักษะ เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น แต่ต้องไม่เน้นที่จำนวนผู้เข้าร่วมงาน เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้เรียนรู้การพัฒนาสินค้าและบริการ กระบวนการบริหารจัดการธุรกิจ การริเริ่มธุรกิจให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และการเสริมสร้างทักษะความรู้เฉพาะด้านที่จำเป็น ตลอดจนสร้างความเข้าใจในความเป็นตลาดสากล นำไปสู่ความพร้อมและความได้เปรียบทางการแข่งขันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ด้านการส่งเสริมลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ

รูปแบบการส่งเสริมการลงทุนของหน่วยงานรัฐ มีความหลากหลายซึ่งเป็นผลดีสำหรับผู้ประกอบการอย่างมาก แต่หน่วยงานรัฐ ยังไม่ได้ใส่ใจรูปแบบการลงทุนต่าง ๆ หรืออาจจะด้วยติดขัดข้อกฎหมาย แต่ที่ย่อมเป็นอุปสรรคในการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้น เช่น การลงทุนแบบแลกกับหุ้น ซึ่งถ้าเป็นภาคเอกชนกิจการจะได้รับเงินทันที แต่ภาครัฐจะต้องให้ผู้ประกอบการนำใบเสร็จการใช้จ่ายเงินมาเบิก เป็นลักษณะของการลงทุนแบบให้เปล่ามากกว่า (Reimburse) บางครั้งทำให้วิสาหกิจเริ่มต้นขาดโอกาส ขาดประสิทธิภาพในการเติบโต

3. ด้านนโยบายการสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ

ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น อยากให้รัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย กฎระเบียบ ที่ล่าช้า เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มาตรการการส่งเสริมการลงทุน มาตรการด้านภาษี การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพสูง การเข้าถึงตลาดภาครัฐ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ มากกว่าการสร้างการรับรู้ทางสื่อประชาสัมพันธ์

4. ด้านระบบนิเวศของวิสาหกิจเริ่มต้น

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์ต่อวิสาหกิจเริ่มต้นทุน ที่สามารถช่วยเหลือหรือสนับสนุนธุรกิจร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มวิสาหกิจเริ่มต้น กลุ่มนักลงทุน และนโยบายของรัฐ เพื่อให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและนำด้านต่างๆ ทั้งด้าน

การตลาด การเงิน กฎหมาย สถานที่ทำงาน งานสัมมนา และการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ทุก ๆ ส่วนมีความเชื่อมโยงสนับสนุนให้วิสาหกิจเริ่มต้นมีสภาพแวดล้อมที่ดี แข็งแรง และโอกาสที่จะเติบโตได้ง่ายขึ้น ซึ่งประเทศไทยถือว่า ระบบนิเวศน์จากหน่วยงานรัฐยังขาดความร่วมมือและการสนับสนุนอย่างมาก

ดังนั้น ผลกระทบและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจเริ่มต้นจะบรรลุผลได้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งรัฐและเอกชน ด้วยการสร้างระบบนิเวศน์ที่เหมาะสมกับการประกอบธุรกิจ การสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดนโยบายที่ง่ายต่อการเข้าถึงและให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริง การปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยกับกาลปัจจุบันอันจะนำไปสู่ความต้องการของผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นอย่างแท้จริง

อภิปรายผล

จากการผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น ประเภทเริ่มต้น (S2) และประเภทเติบโต (S3) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับผลกระทบและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจเริ่มต้นที่สำคัญคล้ายกัน คือ

1. ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น ประกอบธุรกิจลักษณะการให้บริการ (Business Service)
2. ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นส่วนใหญ่ใช้เงินทุนส่วนตัวในการเริ่มต้นธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของปิยารมย์ ปิยะไทยเสรี กล่าวว่า “เงินทุนเริ่มต้นของผู้ก่อตั้งกิจการวิสาหกิจเริ่มต้น ส่วนใหญ่จะใช้เงินตัวเองหรือเงินของครอบครัว มาแก้ปัญหาต่าง ๆ ไม่มีสินทรัพย์จับต้องได้ ไม่สามารถขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้” [8]
3. การขอรับส่งเสริมการลงทุนจากหน่วยงานรัฐ จะช่วยให้วิสาหกิจเริ่มต้นสามารถเข้าถึงโอกาสของตลาดภาครัฐได้สะดวกขึ้น และช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือให้กับกิจการที่อยู่ในระยะเริ่มต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่หน่วยงานภาครัฐเข้ามาลงทุนแบบการเข้าถือหุ้น
4. ระหว่างการได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้น ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นพบปัญหาและอุปสรรคที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน ไม่ว่าจะเป็นจำนวนเอกสาร ความล่าช้าในการกระบวนการต่าง ๆ และกฎระเบียบของภาครัฐ หากหน่วยงานรัฐมีการปรับปรุง และเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ และมีการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการใช้เอกสารจริง จะช่วยลดต้นทุนและระยะเวลาให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นได้อย่างมาก

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้น ซึ่งจากผลการวิจัยนั้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น

ส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการได้เรียนรู้ และฝึกทักษะการบริหารจัดการธุรกิจ รวมถึงการเสริมสร้างทักษะความรู้เฉพาะด้านที่จำเป็น และไม่ควรมุ่งเน้นจำนวนผู้เข้าร่วมงานมากกว่าคุณภาพ
2. ด้านการส่งเสริมลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ

ด้วยข้อกฎหมายในปัจจุบันและความเชี่ยวชาญในเรื่องการลงทุนของหน่วยงานรัฐ ยังเป็นอุปสรรคในการเติบโตของวิสาหกิจเริ่มต้น เช่น การลงทุนแบบเข้าถือหุ้น ซึ่งถ้าเป็นภาคเอกชนจะจ่ายเงินทันที แต่ภาครัฐจะต้องให้ผู้ประกอบการนำใบเสร็จการใช้จ่ายเงินมาเบิก เป็นลักษณะของการลงทุนแบบให้เปล่ามากกว่า (Reimburse) ทำให้วิสาหกิจเริ่มต้นต้องใช้เวลาที่นานขึ้น ส่งผลให้ขาดประสิทธิภาพในการเติบโต สอดคล้องกับการศึกษาการลงทุนของธุรกิจเงินร่วมลงทุนในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรณีศึกษาประเทศไทย เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนด้านการเงินและข้อเสนอธุรกิจ [9]
3. ด้านนโยบายการสนับสนุนวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ

ผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น อยากรัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย กฎระเบียบ ที่ล่าช้า เป็นอุปสรรคต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ ให้สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มาตรการส่งเสริมการลงทุน มาตรการด้านภาษี การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพสูง การเข้าถึงตลาดภาครัฐ รวมถึงการ

เปิดเผยข้อมูลภาครัฐเพื่อประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ มากกว่าการสร้างการรับรู้ทางสื่อ
ประชาสัมพันธ์

4. ด้านระบบนิเวศของวิสาหกิจเริ่มต้น

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์ต่อวิสาหกิจเริ่มต้น จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีความเข้มแข็ง และ
โอกาสที่จะเติบโตได้ง่ายขึ้น ซึ่งประเทศไทยถือว่า ระบบนิเวศน์จากหน่วยงานรัฐยังขาดความร่วมมือและการ
สนับสนุนอย่างมาก แต่ภาคเอกชนในประเทศมีความเข้มแข็งอย่างมาก สอดคล้องตามงานศึกษา [10]

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

จากการการศึกษาผลกระทบและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการส่งเสริมการลงทุนในวิสาหกิจเริ่มต้น กรณีศึกษา
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ผู้วิจัยขอเสนอว่า ควรมีการศึกษามาตรการหรือนโยบายการลงทุนเชิง
เปรียบเทียบของหน่วยงานรัฐอื่น ๆ เพื่อให้สามารถสะท้อนผลกระทบและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกิจการได้อย่างแท้จริง เช่น
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ กองทุนพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ
สังคม เป็นต้น รวมถึงการขอความคิดเห็นของนักลงทุน หรือกรรมการผู้จัดการของหน่วยงานรัฐ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความ
ละเอียดและแม่นยำมากยิ่งขึ้น ข้อมูลที่ได้รับขาดความหลากหลาย ที่สำคัญควรมีการเตรียมการล่วงหน้าอย่างน้อย 5 ถึง 6
เดือน เพื่อให้ได้รับการตอบรับจากผู้เกี่ยวข้องได้จำนวนที่พอใจและทันเวลา

เอกสารอ้างอิง

[1] สุวิทย์ เมษินทรีย์. (พฤษภาคม 2561). บทบาทของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม กับโอกาสอันไม่สิ้นสุดของ
Startup ไทย. นิตยสารสตาร์ทอัพไทยแลนด์ แมกกาซีน, หน้า 10-13.

[2] Steve Blank. (n.d.). *What's A Startup? First Principles*. Retrieved from <https://steveblank.com/>

[3] Bocken, N. (2015). *Sustainable venture capital – catalyst for sustainable start-up success?*. *Cleaner
Production*(108, 01.01.2015), 647-658.

[4] อลิษา ศิริอาภรณ์ธรรม. (2556). *ความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจระยะเริ่มต้น(สตาร์ทอัพ)ของ ผู้ประกอบการเทคโนโลยี
อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

[5] สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (29 พฤษภาคม 2562). *ผลสำรวจระบบนิเวศ
สตาร์ทอัพไทย*. เข้าถึงได้จาก <https://www.nxpo.or.th/th/1569/>

[6] Eric Afful-Dadzie, & Anthony Afful-Dadzie. (2016). *A decision making model for selecting start-up
businesses in a government venture capital scheme*. *Emerald Insight*, 53(3), 714-734.

[7] สุภางค์ จันทวานิช. (2559). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

[8] ปิยารมย์ ปิยะไทยเสรี. (2559, มิถุนายน). *เปิดโลก Startup ตอน: Angel Investor vs. Venture Capitalist ใครคือ
คนที่ใช่สำหรับ Startup*. Retrieved from
https://www.set.or.th/education/th/enterprise/files/startup_piyarom.pdf

[9] ก่อพงศ์ ดีประเสริฐ. (2557). *การศึกษาการลงทุนของธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) ในวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม กรณีศึกษาประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

[10] รุ่งวรา อังศธรธรรมรัตน์. (2560). *นโยบายการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ เทคโนโลยี (Tech-Startup) ของ
ภาครัฐ : กรณีศึกษาประเทศสิงคโปร์*. เข้าถึงได้จาก shorturl.at/tyMT2

ตารางที่ 1 นโยบายและมาตรการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นของหน่วยงานรัฐ

หัวข้อ	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa)	กองทุนพัฒนาผู้ประกอบการ เทคโนโลยีและนวัตกรรม	กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (DE Fund)	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA)
ลักษณะการสนับสนุน	มาตรการช่วยเหลือเพื่อการเริ่มต้นธุรกิจอุตสาหกรรมดิจิทัล - ทุนให้เปล่า - ร่วมทุน (ถือหุ้น) ตามเงื่อนไข	โครงการ กองทุนยุวสตาร์ทอัพ ทุนให้เปล่า ภายใต้เงื่อนไข/การเบิกจ่ายย้อนหลัง (Reimbursement)	ขึ้นอยู่กับโครงการ การเบิกจ่ายเป็นลักษณะการเบิกค่าใช้จ่ายย้อนหลัง (Reimbursement)	โครงการ Startup Voucher ลักษณะการเบิกค่าใช้จ่ายย้อนหลัง (Reimbursement)	คูปองนวัตกรรมสำหรับ SME และ NIA Venture โดยเป็นลักษณะการเบิกค่าใช้จ่ายย้อนหลัง (reimbursement)
รูปแบบการสนับสนุน	ร่วมรับความเสี่ยงและไม่ได้แสวงหากำไร	ทุนให้เปล่า ภายใต้เงื่อนไข	ขึ้นอยู่กับโครงการที่ดำเนินการ หรือร่วมลงทุน (ถือหุ้น)	เงินสนับสนุนสูงสุด 800,000 บาท ด้านการตลาด	เงินทุนสนับสนุนสูงสุด 1,500,000 บาท/โครงการ
ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ไม่เกิน 1 ปีและ ไม่เกิน 3 ปี	ไม่เกิน 6 เดือน และไม่เกิน 12 เดือน	1ปี	8 เดือน	ไม่เกิน 1 ปี และ 3 ปี
กรรมสิทธิ์	การร่วมลงทุน (ถือหุ้น)	-	ขึ้นอยู่กับโครงการที่ดำเนินการ	-	ลิขสิทธิ์เป็นของ สนช.
วงเงินต่อโครงการ	วงเงิน 50,000 บาท 1,000,000 บาท และ วงเงิน 5,000,000 บาท	วงเงิน 100,000 บาท/ราย และ วงเงิน 750,000 บาท/ราย	ขึ้นอยู่กับโครงการที่ดำเนินการ	ไม่เกิน 800,000 บาท	ไม่เกิน 1,500,000 บาท
การวิเคราะห์	จะร่วมรับความเสี่ยงกับผู้ประกอบ แต่ก็ต้องแลกกับการเข้าถือหุ้นของหน่วยงาน	เน้นสนับสนุนทุนแก่เหล่านิสิต นักศึกษา และบัณฑิตจบใหม่ รวมถึงความยุ่งยากในการเบิก	จะต้องสอดคล้องกับแผนงาน นโยบาย ของกองทุน	เน้นด้านการตลาด ให้ผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ	เน้นโครงการนวัตกรรม มีความแตกต่างในตลาด มีความเป็นไปได้ทั้งในด้านเทคโนโลยีและการตลาด

ตารางที่ 2 รายชื่อผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้นที่ตอบรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

ประเภททุน	ชื่อกิจการ
S2	SPSmartplants
S2	Autopair
S2	Mindset Maker
S2	Kochii
S2	Manawork
S3	Fixzy
S3	Globish
S3	Refinn
S3	CloudCommerce
S3	QueQ
S3	Daywork